

У следећим текстовима препознајте фонолошке, морфолошке, лексичке и синтаксичке карактеристике шумадијско војвођанског дијалекта.

-du (*idédu, vīdidu, kōpādu, mōžēdu, túčedu* itd.) te -u u glagola tipa *úču, rádu, dižú, nđsú*;

7. poremećen je instrumental za lica i za stvari (*sa mōtikom kōpām*); češći infinitiv nego *da + prezent* uz modalne glagole i gl. nepotpunog značenja (*mđš kázati*);
8. mađarski uticaji, prvenstveno u leksici (npr. *bīrka* 'ovca', *úrhajós* 'kosmonaut' itd.), a prisutni su i turcizmi tipa *ćuprija, pěnžer, òžak, kòmšija, dūićán, sòkák, čòrapa* itd.

TEKSTOVI

Neko lupa na vrata

Jēdnu nōc, pošto je bilo oslobođēnie i vrācaju se iz rōpstva, lūpa nēko na vrāta. A jā rēko matorim, reko:

- Rādomire!
- Štā je.
- Nēko lūpa na vrātima.
- Īdi - kaže - vīdi kō je.
- Štđ ne izīde ón?! Ón bōji se, tēraće ga nēgde da kaže nēkom pūt.

Kāže:

- Īdi vīdi kō je.
- Já odjēdnōm otvōrig. Kad jā - ček stōji na vrātima, drži tōrbu, ovu vākō ot čilima što se tkē... ka-tkēdu pōňave. Kāže: «Dđbro vēče», a đno vēc pđla nđci. Kāže: «Slūšāj, imāš li šibicu d-ūpālim cigāru». Reko: «Īmām. Ódaklē ti ĩdēš» - jā nēga opet pītam. Kāže: «Īđem i-zaroblēništva», a tōrba tkānā. I-zaroblēništva kad idū, nđse pūno kojēs-ta. Já se i nē-sećām, pa reko: «Kāko idēš nōćās sām?»

- Īmām jđš jēdnōga drūga.
- Al ónāj jēdnāko mđda iza kūće, krīje-se da ga ja nē-vidim. Já ništa: dādo mašīnu. Ón ūpāli cigāru, kaže:

- Dovidēnia, vèliko ti vála. - Reko:
- Ódaklē-ste ví?
- Mí smo iz Vinče, pa smo posméli pūt.
- Pa štđ ste pēškē?

- Pa - kaže - èto izgūbili smo pūt pa pēškē idémo.

Pošto đni ódōše, jā zātvari vrāta pa se vrāti, a mājka mi óvde lēžāla i óvā mi cēr. «A - reko - jēli, Rādomire, štđ ti mēne šilēs Bđga ti tvōga - reko - onaj ček jēdan lūpa na vrāta».

- Štđ si otvōrila?
- A štđ si me pōšlō štđ sam otvōrila? Zāšto sam ótišla tāmō nāpole? Štđ nisi kázō: «Nēmōj da ótvārāš ili ćúti, kō je, dā je - ćúti», no: «Īdi, vīdi kō je». Já sam vīdla kō je. Bđže, Bđže, dīktala pōsle, pa dīktala, pa dīktala pa sāmō vākō činē pōňave na mēne. Já se

pòsle ùplašila. È, pòsle sam čūla da su bíli něki iz Vinče četnici što se krĭli pa òstali vudénā. Vĭlali po jārugaṃa, đāvō-i znāo. Jā sam se bila òkamenila što otvōrig vrāta, štđ me đāvo nānese. Ali pòsle pāde mi nā-um kākōga rōpstva ðni idū, tōrba tkānā? Iz rōpstva nōse kojēšta, štā ti ne dōnose, a òn sāmo torbūlinu ūzo na lēda.

Gospava Vasilic, rodod od Maričevica, iz Orašca, 81 god. [Šumadija], Remetić 1985, 434-435.

Ja nisam imo pojma s otim

Tĕo đĕvōjku jĕdnu i-sĕla. Ōtac i mājka ne dādū. Jā ōcu, ōni ne dādū. Jā pđš-čūtīm, štā ću. Kāže da dovĕdĕš ōvū, đrūgu. Pa – dōbro, āj da dovĕdĕm. Ōna, kāže, mirādžīnka. Īmala četiri žktara zemlĕ. Pa dōbro – reko – da je dovĕdĕm. I pristanem da je dovĕdĕm, nū. I lĕpo sam prōšō, imō sam dvōje đĕcĕ. I tākō tō: ōvō mi je sīn – nĕga mužkōg imām – jĕdnu šcĕr, ūdāta u Šōpiće dđle. Ōna stārija od nĕgā, tākō tō. Potĕže, pòsle mi ūmre žĕna i òstado tākō nĕžeñen... Dōbro, jā, reko, da nĕ-prīčam svĕ. Pa ōtac ōtišo, prōsijo nū i ōn je narĕdijo i jā sāmo idĕm po gōtovīm pūtu zā-nīm. Nisam se mĕšo n ĭ-u-što, nit sam smĕo da kāžem štđ. Ōn kŭpi jo āline sa bābom, sa mājkom mōjōm i đĕvōjka išla i ōna i nĕna mājka i kŭpili āline. I pōgodi svirāče i svĕ. Jā nisam imō pōjma s-ōtīm. Jā sāmo ĩdi s kōlima ōvde, ĩdi sa vōlovima ōnde, rādi; jā glĕdam svđja pōsla. Ō-nābaļa svĕ što trĕba. Sād, sād ōtac i mājka ništa ne kōštaju. A ðnda sprōvodeno svĕ prĕko mājke i preko ōčĕva. Mi nīsmo ðnda, rānije, sa đĕvōjkom – sāmo se pōzdravīmo. Kākī da se tād razgōvāramo kao sā-da prĕstavīmo. Nīsmo ni đĕset pĕtnĕš rĕči razgōvārali. Svĕ tō idĕ prĕko ōca i prĕko mājke, i nĕne i mōmačke. Ōni sredīvajū...

Milovān Stĕpānović // Stĕpānović, 77 god., rod. u M. Crljencima [Šumadija], Remetić 1985, 481-482.

Opet će biti neke muljavine

Jā sam bĭo, tō je u mā ju mĕsecu. Dōšli smo, sāmo nŭžda izgoni is kŭcĕ, kākā je kĭša bila. Mi smo ōvde bíli kod Miājlovića kōlebe, vĕče tāmo dōđemo. I dōšli smo tāmo, a rānijĕ je tāj Ōsto jĭc kad je zamĕnuo ōvde nĕke kāja: ĩci ĕe o[d] dānās svĭ spōsobni za vōjsku rĕdom. A mōj ōtac bĭo u tōm ōdboru nĭnōm. Nĕ bi rĕkō, kāže, da ĕe baš bĭti tākō. Ōpĕt ĕĕ bĭti nĕke mŭlavine. I ka smo dōšli tāmo još dvōjica i[z]vSlōvca, jā i mōj ōtac sā mnōm. Ako se obŭcĕš mālo bđle, a pŭstĕ te, ōni skĭnŭ sam da mđž dōci dō kŭcĕ. A ōno nije da se izgoni is kŭcĕ. Nĕma nāma da je bilo ma šta sŭvo na tĕbi. U vāšōj āvlji ōnde dvĕsta četnika. I ĕĕkā se sāmo Nĕgovana Štŭlića. Bĭo je Lŭba Milŭtinov dōterān pō drugi pŭt i ōn prĭča...

Miloje Dobrivojević, 1918, nepismen, Slovac [srednja Kolubara], Radovanović 2006, 364.

Pitije

Sprĕmalo se, sĭne, lĕpo se sprĕmalo. Sprĕmajŭ se peĕĕne, da ti kāžem, kolāči slātki ili tōrte i sĭr; kājmak, pitĕje ōnĕ (zna-štā su pitĕje?).

Pitĕje se kŭvajū, sĭne, ōvākō. Kōske, nōge ōnĕ, znāš, gōvedĕ, a mđže i kŭmĕcĕ, to ti se dōbro iskuvā, pa se pōvadĭ ōno mĕso, pa se lĕpo ōno prĕčisti. ●na se vōda lĕpo prōcĕdĭ, pōsoli. U nŭ mĕtĕš bibera, nĕko mĕtĕ mālo šargarĕpĕ. U tĕ se pitĕje pòsle utŭĕĕ bĕlōg lŭka, pa se pōmĕšā, pōsoli i tō se lĕpo stvĕdnĕ. To mnđgo lĕpo kat se sprĕmĭ, ko lĕpo sprĕmĭ i. Ja sam prāvila dvĕ svādbe – i sĭnu i ĕĕrci.

Natalija – Nata Marković, 1915, rodod iz Mionice [Petnica], Šĕpanović 1997, 122.

Pre se jaukalo glasno

Kād nĕko ūmrĕ mōrā da se čŭvā dōk se ne istrā nā grōblĕ. Tŭ kod mŭrca mōrā nĕko da bŭdĕ da nĕ prĕđĕ māčka. Nĕ valā da bŭdĕ sām. Ako prĕđĕ māčka đcĕ se pokōdlači. Stāvĭlala se šarĕnica, jāstuk se nāpravĭ i spŭstĭ se dđle. Pōkrovom se pōkriĕ. Nōvo ōđĕlo se obŭĕcĕ

òbavèzno. Ìmā i çòrape. Prè bìli òpānci. Nèko bìdè sāmò u çòrapama, a nèko i u òpāncima. Prè se jàukalo glāsno. Kād ùmrè òtac, mājka, jàukala dèca, çèri, vāmili ja, ròdbina jàučè nāglās i tò pò bāšçi. Svākò jùtro i svākò vèče izlazì se ù bāšçu i jàučè. Tākò je dò dācè. Dāca je za çètres dānā. Kād pròdè dāca òndā se vīšè ne jàučè. Muškārci nòsè òko vrāta kanāpe, a žène mārāme cīnè.

Bela Crkva, Petrović 2005, 289.

I on oće da se promeće

Bìo je çòvek siròma sa žènòm. Žèna kaže: «Çòveče, pa kākò cemo mi tākò živiti? Svì se lùdi nèšto pròmećù, a ti ništa». A on onda àjde sad i òn oće da se pròmećè. Ùzmè prtènaçu i rāšìri na vrāta sòbna pa prtènaçu prosèçè sikiròm pa pròdè kròs tū rùpu tāmò i nātrāg⁶, i tako on stālno rádìo. Kad žèna nāidè, kaže: «Çò'eçe, Bòk-te ùbio, štā to rádìš?» «Pa, kaže, jesi li mi kázla da se pròmećèm?» «Nè kaže, tākò, nego da nè što kùpiš, pa da pròdāš». Òde òn i kùpì jèdno křme. Nāidè na nèga jèdān çòvek. «Dāj ti mèni, kaže, tò křme, a jā ću tèbi òvò glādilo (brús)». I on pāzārì pa àj[d] dālè. Kako išo nūz vodu, on ùpustì brús u vòdu. Kad je upustio, vido òn alāsi vātādu rìbu. A òn vīçè: «Èj, rìbāri, uvātìli mój brús». Oni nèga ùdri: «Zal nìsi mōgò kásti: «Uvātìli břda i dōline.» «Dòbro, kaže, ja ću òtsad tākò kásti». Àj[d] dālè. Nāidè na sārānu. A òn nìma kaže: «Èj nāpunìli břda i dōline». Oni òpèt ùvātè pa ùdri. «Zal se tākò kaže. Nìsi mōgo kásti: 'Tò vam bìlo přvo i pòslednè'». Òn išo. Ùdarè svātovi. A on nìma išto òpet kaže: tò im bìlo přvo i pòslednè. A oni òpèt ùvātè pa ùdri: «Nìsi mōgo kásti: 'Ù-bù, dāj, kùme, çùturu!» «Dòbro, jā ću drùk pùt tākò kásti». Ònda dālè išo, nāidè na sviñāra, çùvā sviñe. A on kážè: «Ù-bù, dāj, kùme, çùturu» A sviñe se pòplašè. A çùvār ùvātì pa štāpom òpèt ožèži: «Nìsi mōgò kásti: 'S òtim břke māstio i gùšu slástio'». – E sa[d] dālè nè znām šta je bìlo.

Mlāden Lalóšević, 70 god., Budanovci [Srem], Nikolić 1964, 400-401.

U mirnoći dušu napustijo

Òn je òdèçi bìo slāb. Fāšisti su nèga zāstali u krèvetu. Òni pítadu mène: kòga jā imām. Jā im kážem: «Ìmām snāvu i dvòje unučādi – nās çètvero.» A sìn mi je jedān u ròpstvu bìo.

Tò vèče bìlo oslobodène: vèç je bìo míting u «Prñāvoru» (u Vrdnìku našim – di jaja bìde). Tāmò bìlo vesèle, i tū nòç mnōgo nārada pobi jèno, – po sèlu su túkli. Dok su òni çùli što su išli na míting, òvi se rāzbejali.

A òn je, siròma, bìo kòt kuće. U krèvetu ga našli nòçu (vālda su mīslìli da je partizān). Onda su dòšli ùnùtra. Òn je gòdinu dāna rádìo na mājdanu (rúdnik), i kad je izneo isprave da (je) rádìo, ònda nìsu mu ništa, sāmò se òn jākò ùplašìo.

Òn dòbio uplašèrie i dòbio živčānu bòlest. Òn kážè: «Da znās, māmā mò ja, kākò mò ji živci rāde, kako igraju!» Òn je vèno òdèçi, i za çètìr je dāna òn svrìšìo nègove mūke. Bìjo dòbar ko i dète i u mirnòçi dūšu napùstijo – i nìkad ga vīše nēma!

Nèdèlom i svècom òdem nā grob, iskukām se, tūgu rastúžim, – al tò ne vrèdi ništa. Jādan je život mój sād! Òn mlād da trùli, a jā da žì'im!

Nāta Đaković, 66 god., Vrdnik [Srem], Sekulić 1981, 292-293.

Bilo je zdravo fino

Siròmašni smo bìli zdrāvo, òndak kad òn òstane iza mène ono nēma ga kùci, bāba mò ja izgleda svāk çās. Tò bìlo tām kòd nās lèdine, gledamo ù ledine, nìje bìlo tām vīše kùca... Ù nìve òna sām ide... Trèba da nam donèse iz Nòvog Sāda lèba, nēmamo kòd kuće lèba... òd pekāra pèt kila. Mì vòleli tāj pèkarski lèbac. Stāne prid bircüz pa mu brāça pokrādu.

Kādgod je tū bìlo kážemo dvājes drùgog mājja sād će bìti tū nā tim našim plācu, zā tim vèlikim bircüzom, tu bìdne po deset-dvānājt, svirāca pítaj bòga kòlko pārtija, pa dvā dāna, sāmò gñmi cèlo sèlo. Svìraju i pèvādu. Bìlo je to zdrāvo fino zā nās, òndak tò bìo tākì òbìçāj, pa smo vòleli vesèle, ònd(a) pòsle drùg dān posla pòdne

drüg dän släve sväšta ïma, fijeke, gösti, veséle... pa s potúku tú isto ná slavi, izbòdu se nóževi, tó sad vèc nêma, ïma i sad tê tûce.

Sievän Stájić, 1901, Kać [Šajkaška], Nedeljkov 1984, 353-354.

Kad se Kikinda naselila

Diškret: Kikinda, Bašaid, Mèlè^ance, Kùman, Tàroš, Vràňov, Kàrlov, Mòkrin (Đukòšin, – ïma nika vòda tèce kroz nèga: Đukòšin), Jòzepova (Mála Kànuža), Křstür (Je l dèset sèla? – sàmo da ne pòfalim štògod!). Zàto se zvalò «diškret» jelbo četřdes ósme ònda je bïjo rät (mój òtac je bïjo ù taj rät).

Otkàd mi postòjávamo óde? Já mìslim trřsta gòdinà, tàko ništo – ní sam ràzabro, tàko mìslim. Kikinda kad se nasèl'a, ònda tà sèla, svà tà sèla su išli zàjedno. I(z) Sřbije se òni krènuli, Sřbli iz Sřbije. Víše od tri stòtine lúdi je pòšlo òdùnd, iz Sřbije. Òni dòšli u Nòvi Sád. Tú i dòčeku i zùstavu tàmo. Daklem, tú kad su střgli, òni jàvu Frànz Jòsipu, – a òni su pòšli u Rùsi ju, – Frànz Jòsip nè da da idu tí lúdi, kaže: «Mèni trëbàdu tí lúdi, ïmam dèset ataréva da ïim dàm.» P-onak tú su òstali, – tú smo òstali.

U tò dèset ataréva nè^ama nijèdan spàija. Kikinda je dðbila tri stòtine i sedamdèset pa^ori (fàmilija). Pàor je bïjo: òsam jutàri na četřir mèsta (nìje bïjo pàor pùn, nego sàmo šest jütàra je bilo tò četvrto mè^asto, čerez mårve, da ïma mårva pàsti, – a nà ova drùga – na tri mèsta – po òsam). Ìmali smo izlaz oko sèla (pàšnàk); tú si mògo da dřžiš šta óceš: kràvu što múzeš i óvce, sviñe. Bè^ala mårva tò je bilo dàle, ù atàr: Gälàd (kràve što su jàlove, jünàd, kòni su pàsli, – nà Galàd su pàsli). Vincàid je òbaško, di je tà kudè^a, – tú s u pàsli vòlovi (tí šta su rädili vòlovi).

Bècej – bànàcki – tú je bïjo spàija, Bðčàr. Īdoš («Vi mnogo znate, deda.» – «Aj?»), Sànàd, Kòmluš (táj je u Vlášku), a bïjo je gròř Ćèkonić u Žòmbol.

Mi smo bìli drùgo, a òni su drùgo. Òni ïmàdu spàiju, a mi nèmamo spàije. Tì su lúdi tèže žìvili nego mi. A štò su žìvili? Mòra da mu ràdu: kòpu; što gòđ kòja rádña dòde, mòra da mu ràdu. Tò se zvalò «müsàj» (musàj munka – «mòra» da mu ràdi). Iz Kìkinde, iz

òvi dèvet sèla što su s Kìkìndom, ni jèdna dèvòjka nìje tèla da se ùda tàmo zà táj «müsàj», čerez tòg «müsàja», – što mòra da idu da ràdu tàmo. Òdùnda frřško dòde òvàmò: nêma da ràdi nikòm, sàmo sèbi.

Mèni je pripovèdo jèdan Màžàr da je kod nèga – u nègov spailuk – tàki rèd bïjo: kad se òženi, mòra tà žènska da ide přvo kod nèga – kod spàije. Makar kòji da se òženi, mòra d-ide kod nè^aga.

Drùgi mi je pričò o spàii: Nìje ga smèò nìko zabadàva zùstaviti kad òn se vòza. Òpla^ada (opklada) je vèlika, – ònda je mògo ga zùstaviti. Spàija pita: «Kòlko je? ò šta je?» – «O četřir zdrèpca da ji lèpše nêma.» Ònda mu je spàija zapàlio lùlu (ùkreso). Òvaj òbičan čòvek bïjo i trážio da zapàli lùlu.

Mlògo sam napripovèdo, àj?!

Īlija Jákonić, a Gólicòvi nas rùgaju, 90 god., Kikinda, Sekulić 1981, 119-121.

Momak i devojka

Dòšo mòmak ùveče, pa lèpo ispod rúke, pa àjd prikò bàšće. Nìje tò tàko odjedàred, dogovòrili smo se. Mòji ròditeli i jèsu i nìsu znàli. Znàli su al nìsu znàli tàčno, a nègovi su znàli. Òndak je tàko bilo: ako mòmak nêma osàmñest gòdina, nè mòž da se venča, dok nè dòde iz vòjske. Přvo idèmo u òpštinu, pònda idèmo ù cřkvu...

Ùvatimo se. Ja nèmu mètem rúke na ràme. A ja sam ïmala ìgràč. Tò je bilo kùpòvno, šarèno, opletèno. To se opasivalo, kad dèvòjka dđ da ìgra, ònda òpaše. Mètèmo måramicu, da nè př^a àlinu. Kòje su bìle bògate, nòsile su svìle. Nòsila sam dùkate i tòke bratòvleve.

Srpski Krstur [Banat], 5. avgust 1948, Milëska Brzak, tada 66 god., Ivic-Bošnjaković-Dragin 1997, 533.

Uncutarija Bogdana Rapoša

Ìmò sam strìca, gðroga u sèlo nìje bìlo ùcuta. Bìo ùl'a, ulètina přve klàse. Bìo bèrber i simelo mu se Bògdan, a svì ga zvali Ràpoš, bìo ràpav màlo. «Èvo», kažu, «ràpavi ide». Pa ga diru, pítadu ga da ïim kaže štògod. Bìo je óvdekana i nèki ča-Vlàda Glávàš. Sàm òn žìvi jo

tako. Taj ča- Vlāda šeta se sokakom, a čuo da nadolazi voda u Tisu pa pita jèdnog: «Čūjem da je vèlika voda». Čovek mu kaže da vèlika, oće d izāde is Tise. Ūtim će naš stric ići kići, pa će i on dóci na rēgākana. A onaj prvi već oćo. Dōde stric do ča- Vlāde pa mu kaže: «Dobardān, gospōd-ne». A on: «Bōk ti dāo, Bōgdane». Pa će rēci: «Sā da mi stāneš da mi kažeš, gōvoru lūdi da je vèlika Tisa». A stric: «Nije, gospōd-ne, vèlika Tisa, māla je. Da je vèlika, vōdā bi stāla u nū, ovākō je māla, pa vōda mōr d s rāzli dī bīlo».

Novi Bečej [Vranjevo, Banat], 15. avgust 1948, Slāvko Jōcković, tada 68 god., Ivić-Bošnjaković-Dragin 1997, 528-529.

Božićna narodna pesma

Jā sām māli korindāš,
Pa sām dōšo da mi dāš
Ako kōlač da čekam
Ako žārač da bēgam.

Čenej (rumunski Banat), Marić 2002, 289.

Divizma rasti svudan

Tō sam jā od stārijī prātijo, sam tūvijo – za divizmu.

Divizma rāsti svūdān: po jēndeci, pō jāroši – di se nē ore. Žūt cvētīma, jēdan s(t)rūk rāsti. Ōn ū leto cvēta – nāprēd se pōkāže zīma kākva će bīti: Ako cvēta o(d) dōle do gōre, onda će dūgačka zīma bīti; ako cvēta oko srēde, onda će oko srēde bīti zīma – pōsle nēće bīti ni spīva; ako sāmo na vīju cvēta, onda će sāmo na krāju bīti zīma.

Ōvog lēta nā toj sūši pa iŕscveto od dōle do gōre. Govōrijō sam lūdma da će bi(t) dūgačka zīma. Smījāli se: īma kō drži īstinu, īma kō mīslī nīje tō nīšta – divizma mōra cvētati. Sād pītaju me: «Kāko znāš!»

A prid ōvaj snēg kōkōške ūšle u kōšaru pa se skūpile u grōmilu. Kad će bīti snēga, jā kāžem čelādma: «Bīće řdavog vrēmēna, zīme.» Onōmadne pōćo još s vēčera da pāda snēg. Mōrali smo odbāciti malo da mōš kōla ūci, toliko je bīlo prīt kućom snēga.

Kīšu znām da će bīti u lēto kad nāide čāpl'a pa se dēre. Tō je cēla īstina! Tō sam od jèdnog Madžāra – stārijī je bīo od mēne – čūo. Dōšli (mi) s kōpāna kūrūza (i prvi pūt i drugi pūt kōpali, sūša fūr't, tako zasūšilo da smo mīslili da već nē može biti kīše. Nā lēdi prāšine, mōramo da skīnemo da istrēsemo) pa vēčērāmo, a čāpl'a naišla pa se nalētila, pa se dēre. Ōnda ōn skōci od āstala i pōćo igrati, i kaže mēni: «Gyura bácsi, ne féj, most lesz eső (Nē bōj se, čika Đūra, sād će bīti kīše.)!» U četvrtak je tō bīlo kad je nalētila čāpl'a, a kad u sūbotu – tākā je kīša bīla da je svūd stōjāla vōda, – i na brēgu (nīje ūpilo u ōnaj mā kad je pādala, tako je nāglo pādala)!

Đūra Vúčić, 86 god., Martonoš [Bačka], Sekulić 1981, 216-217.

Nema to niko, samo Srbi

Tāko je bīlo kādgod: Idēmo pō badnāk nā koli i nā koñima i sōkolovi s nāma (sōkoli nā koñima tō je štōgod fīno! Tō je bīlo vèliko: sřpski sōkoli! Nēma tō niko, sāmo Sřbin!). Kad se krēnemo, pūcādu tōpovi i zvōna zvōne. Ōdemo ū šumu pa ocēćemo jēdan rāst zā badnāk. Onda ka(d) dōđemo, odnesēmo bādñāk ū pōrtu i tāmo ga pā'limo: I oko bā'dnā'ka pēvamo, pojīmo, pijemo vīno. Ōstanēmo kōd badnāka dok ne prigōre rāst, i prīlijēmo vīnom i – lāku nōć!

Mōj ūnuk rādujē se i kaže: „Iću da jāšim pō badnāk“.

Tāko idēmo pō badnāk.

Nikola Miškov, 72 god., Bačka Palanka, Sekulić 1981, 228.

A te devojjice su, u onom šoru...

– I taj mōj muž ōdē... Kat su ga odrēdili, āj, štā mōže. Tō su tāmo dōlīli, dōđu, Nēmice d'ōđu, plāču, nā[š] štā je, vōjska dōlazi, dōlaze Rūsī, Būgari, partizāni, civilī, ōnāj ōće ōno, ōnāj ōno, āj, sāt, kākō ōn ōd govōran, komāndīr vōjne stānice je bījo i sekretār; kākō sād ōn tō da sažālēva nārod, i tā Špizova čērka što je bīla s nāma, Ēžza, Frānz je ōtšō četrdēs trēće kad je ōn, ovaj... Mirin ōtjac je bījo Rūs. Tū devōjjicu sam ja imāla, nāš, nīsam ti po rēdu kāzāla. Osāmnājste

gödine, kad je bila u Rùsji revolúcija, pa su tú pđjedini izbeglice dòšle, Rùsi, u Jugòstávi ju. I ón je bijo kot Špiza u mlíni knižgovođa, i na kudèlari. Tà je devòjčica, što sam je já üzela, usvòjila, nìen òtac. Od osàmnájste do četrdèš trèće gödine. I °onda, kat su óno N°émci jèdno drùgo gòjili, prđpást je bílo, kàko je kò pròlazijo, i mi i óni, i tákò da ón °odè... I táj Èltzin, ovaj, Špizov zèt, Èlžè, tè gãzdarice de je Łúka bijo dò opštine na stánu. E óna je imala slùžávku, jáko su bile fíne, i nárav, da ima i dòbròg ù svakoj veri, kàko kò se pònàša i tákò. A tà, óna káže: „Čika Łúka...“ Dok su išle ovè žèje na pòšò, Nènice, a ón òndà je nój da kod òca ide u mlínu da rádi, kolko je mđgo da ùčini, da nè ide s nìma. A tè devòjčicè su, di je pèkara, tàmò u ónòm šòru, Crnògòrka, Miléva nèka je bila, òma prit kućom, pa kad su partizáni dòšli, ní òsmorò su... Učiteljica óde je bila, ovaj, Čàmprag; tú je bila učiteljca i ón u kancelár'ji. Ónda óni bídu pribàčeni za vréme Jugòstávi je u Gájdobrú. I stànovali bàš tú kot Špizove čèri, òma kùca tú di je Bèkerova. Tú su stànovali. Ā, òndà su kros politiku kòsili. Tà Mirina màti, Āda, i tà učitelica i táj činòvnik, Čàmprag. Ā, kad je dòšla slobòda, óni níu, ní °òsmoro pròteraju, jèdnòg Mađára i neznam, ní °osmoro pròteraju u Pàlànku. I ní trðje kòji su saradivali s partizánima vràte, a Mirinu mater ùbi ju. Nàš tí štà je tò. A ti dvòje dèčè partizáni òstave, kod tè ovaj, Crnògòrke, u komšintuku.

Darinka Damjanov, 1909, Paraga [Bačka], Špis 1991, 587.

Nije znavao da ima Srпкиnja u tim kraju

- Tò sàd da-pričam?
- Dà.
- Nà-bàšči kàd-smo-rádili ònda Crnogòrci. Crnogòrci. A-tò je-svédno, nè...
- Pa-biò jèdan vřlo ják. A-nè-znam já kàko trèba tò da-gòvorim.
- Kàko ste-propovédali. Vidli-ste-ji pa-ste-pèvali.
- Āšli u-sèlu, mi smo-rádile, pa-smo-pèvale, a ón stàv, pa-slušò. E, pa-mislò-se, nije znàv sìgúrno da-ima Šřpkíña óde u-tim krà-ju. E, òndak ótišò u-sèlo i-nàtràg se-vratiò... Šřbine, Šřbine, àjde lùbi-me... Ónda-kad išò nàtràk òndà prèšò nàma, pa-pitò-nas.

Pa-káže. Vi ste-Sřpkíne? Káže, i-òtkàle-ste? Kážemo mi Šřpkíne-smo. A-òtkàle. Pa-kážemo, mi òd-Pešte smo-dòšli óde kod-gròfa da-rádimo. A-ònda ón-se vřlo òbradovaò, i-ònda. Ónda drùgi-pùt svàki dán dòlaziò. Pita-nas. Ónda kážemo mi kàki su-vèliki i-jàki Crnogòrci. A-ón káže, e-čèkájte jòš tète viđeti, jòš-jedan, jòš-vèťi ima od-nàs. A-mi nismo vèrovàle. Ón káže. Já-t' u-vam dovèsti jedàred da-ga-viđite. E, a-ón káže. Nè-znam-sve...

Ljuba Milòšević, 75 godina, Kàláz [Mađarska], Petrović 1979, 87.